

Yağmur miktarını ölçmek için arabaları kullanmak

Yağmurda araba kullanırken, sürücüler yolu açık bir şekilde görebilmek için sileceklerini çalıştırır. Yağmur miktarına göre, yani hafif bir çiseleme mi yoksa sağnak yağış mı olduğuna göre, sileceklerinin hızını ayarlarlar. Yağmur ne kadar şiddetliyse silecekler de o kadar hızlı çalışmalıdır. Almanya'da, Uwe Haberlandt ve Ehsan Rabiei liderliğindeki bir grup bilim insanı bu gözlemi yağmur miktarını ölçmenin yeni bir yolu olarak kullandılar.

Bir araba ve sürücüsünü giderek daha fazla yağmur üreten bir aletin altına koydular. Araştırma ekibi sürücünün değişik miktarlardaki yağmura, ön camdan dışarıyı ne kadar iyi şekilde görebildiğine bağlı olarak, sileceklerin hızını değiştirerek karşılık verdiğini buldular. Araştırmacılar bunun yağmurun şiddetini ölçmenin iyi bir yolu olabileceği sonucuna vardılar. Ama bu yöntem tamamen sürücüye bağlı olduğu için, çok da güvenilir değildir.

Günümüzde bazı arabaların ön cama düşen yağmur miktarını ölçen ve buna göre sileceklerin hızını ayarlayan alıcıları vardır. Araştırmacılar bu arabaları da yağmur aletinin altında denemeden geçirdiler ve bu yöntemin daha doğru, insan hatasından uzak olduğunu buldular.

Yolda arabaların, hareket, diğer arabalardan sıçrayan sular ve rüzgar gibi pek çok koşulla baş etmeleri gerekmektedir ve bu koşullar kolaylıkla laboratuvarında denemeden geçirilemez. Ama bu araştırma gene de de çok yararlıdır çünkü bilim insanları yollardaki arabalardan çok daha fazla veri toplayabilirler; yalnızca Avrupa yollarında 270 milyondan fazla araba bulunmaktadır! Uwe Haberlandt ve Ehsan Rabiei arabaları yağmur miktarını ölçmede kullanmanın daha iyi bir yolunu bulmak için deneylerini laboratuvarından dış dünyaya taşıdılar. Daha fazla yerde, yağmurla ilgili edinilen daha kesin bilgiler sayesinde bilim insanları, hükümetlere insanları sellere hazırlamalarında yardım edebilirler.

Avrupa Jeobilim Birliği'nin (EGU) "Yağmur miktarını ölçmede hareket halindeki arabaları kullanmak" adlı basın bülteni'nin çocuk sürümüdür. Yazan: Jane Robb, bilimsel içerik inceleme: Lucy Clarke ve Alice Aubert, eğitici içerik inceleme: Rachel Hay, çeviri: Özge Özkaya. Daha fazla bilgi için: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.